

VERWACHTINGEN VERHELDEREN_

WERKVORM 2: STUDENTEN TOETSVRAGEN LATEN BEDENKEN

Doel:

Studenten zijn in staat om op basis van leerdoelen, een beschrijving van de leerstof en succescriteria zelf adequate toetsvragen te bedenken.

Korte omschrijving:

Wie begrijpt wat het doel van een module is, is in staat de toetsvragen te voorspellen. Immers, het tentamen meet (als het goed is) of vooraf vastgestelde leerdoelen zijn behaald. Wanneer studenten de stof die zij moeten leren, omzetten in toetsvragen, wordt duidelijk of en in hoeverre zij de doelen en de bijbehorende succescriteria daadwerkelijk helder hebben. Door toetsvragen te laten maken in kleine groepjes, vindt de dialoog plaats over wat waarom belangrijk is. Wanneer daar vervolgens weer een oud tentamen naast gelegd wordt, kan met de studenten het gesprek gevoerd worden over verschillen en overeenkomsten én kunnen ze meedenken over de toetskwaliteit van het oude tentamen in het licht van de doelen.

Benodigde materialen:

- Een goede, adequate beschrijving van de leerstof;
- Eventueel enkele oude tentamens.

Stapsgewijze uitwerking van de werkvorm

Tijdsindicatie: 1 lesuur

Het idee van zelf toetsvragen bedenken is toe te passen bij vrijwel alle leerstof waar een schriftelijk tentamen op volgt en bestaat uit een paar stappen:

1. Zorg dat studenten weet hebben van de leerdoelen en succescriteria én een overzicht hebben van de te toetsen leerstof. Zet deze werkvorm idealiter halverwege de module in.
2. Laat ze met elkaar (in groepjes van twee of drie) bedenken welke vragen thuishoren in het tentamen. Laat ze hierbij nadenken over soort vragen en moeilijkheidsgraad.
3. Laat iedere groep de vragen uitwisselen met een andere groep en laat deze samen bespreken: is voor de andere groep helder waarom vragen gemaakt zijn? Zijn die van hen scherper of juist niet? Waar zit hem dat in? Welke tien vragen uit beide tentamens samen representeren het beste de doelen?
4. Geef de groepjes vervolgens een oud tentamen en laat ze deze vergelijken met de eigen vragen. Vinden ze het tentamen adequaat gezien de leerdoelen en beoordelingscriteria?
5. Tenslotte: zet de studenten aan het denken. Op basis van deze exercitie: waar moet jij zelf nog aandacht aan besteden om het tentamen te kunnen halen?

Belangrijke aandachtspunten / tips:

- Het gaat niet om de vragen an sich, maar om de redenering erachter. Dat geldt ook voor de vragen uit het oude tentamen. Stel je als leraar reflectief op en accepteer goede feedback op je tentamen!
- Deze werkvorm werkt het beste als een deel van de leerstof al behandeld is omdat studenten dan al inzicht hebben in wat van hen verwacht wordt.
- *Voor een eerste keer* is het goed ze voorbeeldvragen te geven uit een oud tentamen en ze ook te laten denken over het soort vragen (beschrijvende, verklarende en waarderende vragen) uit dat tentamen. Dat helpt ze gericht zelf vragen te maken.

Bron:

Bovenstaand voorbeeld is in bewerkte vorm afkomstig van Van Os (2020), Leerlingen toetsvragen laten bedenken - Onderwijslessen.¹

¹ De hier besproken werkvorm is gericht op leerlingen in het voortgezet onderwijs. Wij nemen echter aan dat wat voor leerlingen geldt, in grote lijnen ook voor studenten zal gelden.

OPEN UP
NEW HAN_ UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES
HORIZONS.